

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DE L'ECONOMIE, DE LA POLITIQUE
SCIENTIFIQUE, DE L'EDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES ET CULTURELLES
NATIONALES, DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

COMMISSIE VOOR HET BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET ONDERWIJS, DE
NATIONALE WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE MIDDENSTAND
EN DE LANDBOUW

mardi

23-11-2004

Après-midi

dinsdag

23-11-2004

Namiddag

<i>cdH</i>	<i>centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V</i>	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>ECOLO</i>	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
<i>FN</i>	<i>Front National</i>
<i>MR</i>	<i>Mouvement réformateur</i>
<i>N-VA</i>	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>PS</i>	<i>Parti socialiste</i>
<i>sp.a-spirit</i>	<i>Socialistische Partij Anders – Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht</i>
<i>Vlaams Belang</i>	<i>Vlaams Belang</i>
<i>VLD</i>	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>

<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	
<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>	<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>	<i>QRVA</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i>	<i>version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)</i>	<i>CRIV</i>	<i>voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV</i>	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>	<i>CRABV</i>	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)</i>	<i>CRIV</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i>
	<i>(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>		<i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN</i>	<i>séance plénière</i>	<i>PLEN</i>	<i>plenum</i>
<i>COM</i>	<i>réunion de commission</i>	<i>COM</i>	<i>commissievergadering</i>

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
<i>Commandes :</i>	<i>Bestellingen :</i>
<i>Place de la Nation 2</i>	<i>Natieplein 2</i>
<i>1008 Bruxelles</i>	<i>1008 Brussel</i>
<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.laChambre.be</i>	<i>www.deKamer.be</i>
<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>	<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>

SOMMAIRE

Question de M. Bart Tommelein à la ministre de l'Emploi sur "la vente d'ordinateurs" (n° 4453) 1

Orateurs: **Bart Tommelein, Freya Van den Bossche**, ministre de l'Emploi

Question de Mme Martine Taelman à la ministre de l'Emploi sur "le blocage de comptes bancaires" (n° 4353) 2

Orateurs: **Martine Taelman, Freya Van den Bossche**, ministre de l'Emploi

INHOUD

Vraag van de heer Bart Tommelein aan de minister van Werk over "de computerverkoop" (nr. 4453) 1

Sprekers: **Bart Tommelein, Freya Van den Bossche**, minister van Werk

Vraag van mevrouw Martine Taelman aan de minister van Werk over "de blokkering van bankrekeningen" (nr. 4353) 2

Sprekers: **Martine Taelman, Freya Van den Bossche**, minister van Werk

COMMISSION DE L'ECONOMIE,
DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE,
DE L'EDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES
ET CULTURELLES NATIONALES,
DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

COMMISSIE VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET
ONDERWIJS, DE NATIONALE
WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE
MIDDENSTAND EN DE
LANDBOUW

du

van

MARDI 23 NOVEMBRE 2004

DINSDAG 23 NOVEMBER 2004

Après-midi

Namiddag

De vergadering wordt geopend om 14.16 uur door de heer Paul Tant, voorzitter.
La séance est ouverte à 14.16 heures par M. Paul Tant, président.

01 Vraag van de heer Bart Tommelein aan de minister van Werk over "de computerverkoop" (nr. 4453)
01 Question de M. Bart Tommelein à la ministre de l'Emploi sur "la vente d'ordinateurs" (n° 4453)

01.01 Bart Tommelein (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, wanneer iemand een computer koopt, koopt hij in feite twee zaken. Hij koopt de hardware en de software. Enkele jaren geleden was de hardware ongetwijfeld het duurste bestanddeel. Vandaag stellen we vast dat door de technologische ontwikkeling hardware alsmaar goedkoper wordt. Het relatief aandeel van software in de prijs van de computer is veel kleiner geworden.

Ten gevolge van artikel 54 en volgens de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument kan een handelaar maar onder een aantal voorwaarden producten gezamenlijk aanbieden.

Mevrouw de minister, onder welke voorwaarden is er bij gezamenlijke verkoop van hardware en software geen sprake van verboden koppelverkoop?

Een tweede probleem, dat daarmee nauw samenhangt, is het probleem van de transparantie in de prijszetting.

Een gespecialiseerde computerhandelaar verkoopt zowel software als hardware. De consument kan dus heel gemakkelijk nagaan hoe groot het aandeel van software is in de totale prijs. Wanneer echter warenhuizen in beperkte aanbiedingen computers verkopen, bestaat deze transparantie helemaal niet. Gezien zij geen software afzonderlijk verkopen, kan nooit worden nagegaan wat het aandeel van de software in de prijs is.

01.01 Bart Tommelein (VLD): La personne qui achète un ordinateur, acquiert en réalité deux produits: le matériel et les logiciels. Or, l'article 54 de la loi sur les pratiques du commerce dispose que des produits ne peuvent être proposés conjointement à la vente que sous certaines conditions. Sous quelles conditions n'est-il pas question de vente couplée interdite dans le cas de la vente conjointe du matériel et de logiciels?

Lorsqu'il s'adresse à un détaillant spécialisé, le consommateur peut découvrir aisément quelles sont les parts respectives du matériel et des logiciels dans le prix. Par contre, lorsque des grandes surfaces vendent des ordinateurs en quantités limitées, il est impossible de déterminer la part des logiciels dans le prix. Il devient donc également impossible de savoir si un producteur de logiciels

Een zekere transparantie is van belang om te weten of warenhuizen voordeeltarieven krijgen van softwareproducenten. Indien er maar één speler op de markt is, zou dat kunnen wijzen op misbruik van de monopoliepositie vanwege het softwarebedrijf.

Moet de verkoper van een computer het aandeel van de software in de totale prijs niet kenbaar maken?

qui détient un monopole de fait, propose aux grandes surfaces des tarifs avantageux – ce qui pourrait constituer un abus de la position monopolistique. Le vendeur doit-il communiquer la part des logiciels dans le prix total de l'ordinateur?

01.02 Minister **Freya Van den Bossche**: Mijnheer Tommelein, de wet op de Handelspraktijken bepaalt in artikel 54 het principieel verbod op gezamenlijk aanbod, maar in artikel 55 staat dan weer dat het geoorloofd is gezamenlijk voor een totale prijs voorwerpen of diensten aan te bieden die een geheel vormen. De verkoop van een computer, waaronder de hardware en de software, valt onder de toepassing van dat artikel. Dat betekent heel concreet dat elke verkoper die aan een consument dat product verkoopt, de prijs ondubbelzinnig en schriftelijk moet meedelen. Dat betekent ook dat die prijs altijd de totale prijs moet zijn en dat hij er helemaal niet toe gehouden is nog eens apart duidelijk te maken wat het aandeel van de software daarin is. Het behoort tot de vrijheid van elke verkoper, natuurlijk, zijn prijzen te bepalen. Het enige wat hij niet kan doen, is met verlies verkopen.

01.02 **Freya Van den Bossche**, ministre: La loi sur les pratiques du commerce interdit effectivement la vente conjointe, mais la vente conjointe de matériel et de logiciels relève des exceptions à cette règle. Le commerçant ne peut être contraint à communiquer la part des logiciels dans le prix total. La seule chose qui lui est interdite, c'est de vendre à perte.

01.03 **Bart Tommelein** (VLD): Mevrouw de minister, u begrijpt wel de vraag en ik bedank u voor uw antwoord, maar op die manier kan men nooit nagaan of een bepaald bedrijf dat een monopoliepositie heeft, effectief aan grootwarenhuizen speciale prijzen aanbiedt, zodat het goedkoper is voor bepaalde warenhuizen alles in één pakket te verkopen. U begrijpt dat in die situatie een kleine zelfstandige computerhandelaar nooit kan optornen tegen zulke aanbiedingen die eventueel gedaan worden in grootwarenhuizen. Dat is toch misbruik van een monopoliepositie?

01.03 **Bart Tommelein** (VLD): Le problème réside dans l'impossibilité de vérifier si certains producteurs de logiciels abusent de leur position monopolistique. Si ces producteurs accordent des réductions spéciales aux grandes surfaces, la boutique locale d'informatique n'a aucune chance de faire face.

01.04 Minister **Freya Van den Bossche**: Ik begrijp uw vraag zeer goed. Maar de wet op de Mededinging behoort tot de bevoegdheden van mijn collega, de minister van Economie, en valt helemaal niet onder mijn bevoegdheden. Ik ben bevoegd voor de prijs die aan de consument wordt aangerekend en op welke manier dat gebeurt.

01.04 **Freya Van den Bossche**, ministre: La politique de la concurrence ressortit aux compétences du ministre de l'Economie.

01.05 **Bart Tommelein** (VLD): Dan zal ik mijn vraag richten tot uw collega.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 **Vraag van mevrouw Martine Taelman aan de minister van Werk over "de blokkering van bankrekeningen" (nr. 4353)**

02 **Question de Mme Martine Taelman à la ministre de l'Emploi sur "le blocage de comptes bancaires" (n° 4353)**

02.01 **Martine Taelman** (VLD): Mevrouw de minister, door de antiwitwaswet van 1993 en de wet die de verjaringstermijn van documenten terugbrengt tot tien jaar van 10 juli 1998 worden banken verplicht de volledige identificatie van hun cliënten te vragen. Via een zogenaamd level playing field heeft de Belgische Federatie van het Financieuzen hieromtrent regels opgelegd aan haar leden. Het

02.01 **Martine Taelman** (VLD): Les banques sont obligées de demander les coordonnées complètes de leurs clients en vertu de la loi antiblanchiment de 1993 et de la loi de 1998 sur le délai de

opvragen van de identiteitskaarten door de banken is evenwel geen nieuwigheid. Een jaar geleden al werden na inspecties door de Commissie voor het Bank- Financie- en Assurantiewezen op de toepassing van de antiwitwaswetgeving massaal identiteitskaarten opgevraagd door de banken. Sinds 1998, zoals al gezegd, verplicht deze wet de banken om een goed leesbare kopie van de identiteitskaarten van alle klanten te hebben. Naar verluidt werden hierdoor vorig jaar nog twee miljoen identiteitskaarten opgevraagd. Sommige banken gaan zelfs zo ver dat ze het huwelijkscontract van hun cliënten opvragen aan de rekeninghouders.

Hoewel de vraag kan worden gesteld naar de effectiviteit van deze maatregel wat de bestrijding van het witwassen betreft, gaat het hier niet daarover. Het probleem is ook niet de regelgeving op zich, maar het feit dat blijkbaar in de manier waarop de banken omgaan met deze regelgeving ten aanzien van hun consumenten er nogal wat discrepanties zijn. Banken gebruiken voor deze opvragingen diverse procedures die in principe moeten worden goedgekeurd door de Bankcommissie. Bij minstens één bank - er zijn gevallen waar ik kennis van gekregen heb - werden recent bankrekeningen geblokkeerd van cliënten die deze verplichting niet - en dat is dan meestal uit vergetelheid - zijn nagekomen. Deze blokkering gebeurde slechts na één aanmaning, enkele maanden voor de rekening geblokkeerd werd en per gewone brief. De reden van de blokkering was voor de cliënten op het ogenblik van de blokkering helemaal niet duidelijk. Betalingsopdrachten via internet werden gewoon niet uitgevoerd met de vermelding "saldo ontoereikend" en ook bij betalingen via het Mister Cash-systeem werd "saldo ontoereikend" vermeld. Uiteraard kan dit de nodige problemen opleveren bij betalingen die voor een bepaalde datum dienen te gebeuren, ik denk aan beslagen die er liggen via deurwaardersrekeningen, onderhoudsgelden en huurgelden die moeten gestort worden. Op die manier, als het voor de cliënt niet duidelijk is wat de reden is, kan het natuurlijk wel even duren vooraleer de consument de juiste toedracht van het probleem doorheeft.

Mevrouw de minister, bent u al op de hoogte van het probleem? Is de werkwijze van de bank conform de geldende regelgeving? Zo ja, bent u bereid over dit probleem, dat een kwestie is van bescherming en informatie van de consument over de werkwijze van de banken, een gedragscode uit te werken zodat de consument voldoende duidelijk wordt geïnformeerd en op afdoende wijze op de hoogte wordt gesteld van de nakende blokkering van zijn rekening?

02.02 Minister **Freya Van den Bossche**: Mevrouw Taelman, ik denk dat ik ook u zal moeten teleurstellen omdat de wettelijke grondslag op basis waarvan banken verplicht zijn om de identificatie van hun klanten op te vragen behoort tot de bevoegdheid van de minister van Financiën. De Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen, die ook onder toezicht van de minister van Financiën staat, heeft een reglement uitgevaardigd en rondzendbrieven terzake aan kredietinstellingen gezonden. Zij heeft achteraf ook nog een reglement uitgevaardigd over hoe onder meer de verplichting tot identificatie ten uitvoer dient te worden gebracht. Die procedure werd goedgekeurd door de overheid via het KB van 8 oktober 2004 dat gisteren in het Belgisch Staatsblad werd gepubliceerd. Dat KB valt onder de bevoegdheid van de minister van Financiën.

prescription des documents. Depuis 1998, la loi leur impose aussi de disposer d'une copie lisible de la carte d'identité de leurs clients. Les institutions bancaires utilisent diverses procédures pour demander ces données d'identification. Récemment, une banque au moins a procédé au blocage d'une série de comptes de clients ayant omis de communiquer leurs coordonnées, ceci après un seul avertissement par simple courrier. La raison sous-tendant ce blocage n'était pas évidente pour la plupart des clients.

La ministre a-t-elle connaissance du problème? Le procédé utilisé par la banque est-il conforme à la réglementation en vigueur? La ministre est-elle disposée à élaborer avec les banques un code de conduite, de sorte que les clients soient informés en toute transparence?

02.02 **Freya Van den Bossche**, ministre: Cette matière ressortit à la compétence du ministre des Finances. La Commission bancaire, financière et des assurances (CBFA) a rédigé, concernant la procédure d'identification, un règlement et une série de circulaires que l'arrêté royal du 8 octobre 2004, publié hier, a sanctionnés. Les banques sont tenues d'informer clairement et de manière efficace leurs clients sur le fondement légal

Wat wel altijd moet gebeuren is dat de banken hun klanten altijd voldoende moeten informeren over de wettelijke grondslag van de maatregelen, de draagwijdte ervan en de mogelijke gevolgen of sancties voor consumenten. Dat geldt voor elke consument. Banken die niet aan die voorwaarden voldoen kunnen daarvoor ook aansprakelijk worden gesteld. Daarin zelf optreden of een andere procedure opleggen kan ik niet. Dat kan de minister van Financiën wel. De plicht om mensen correct te informeren bestaat vandaag wel bij de banken. Als zij daartegen hebben gezondigd, zijn zij daarvoor ook aansprakelijk.

de l'obligation d'identification et les éventuelles sanctions. A défaut de le faire, ce sont elles qui sont responsables.

De **voorzitter**: Mevrouw de minister, na dit antwoord gehoord te hebben, moeten de parlementsleden straks misschien de gelegenheid krijgen een prejudiciële vraag te stellen over de bevoegdheidsverdeling. Blijkbaar wordt het al voor parlementsleden moeilijk om precies te weten wie welke bevoegdheid heeft. Hoe moeilijk moet het dan niet voor de gewone burger zijn!

02.03 Martine Taelman (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor het antwoord. Ik zal het koninklijk besluit dat gisteren gepubliceerd werd bestuderen en, zo nodig, overwegen uw collega terzake te ondervragen.

02.03 Martine Taelman (VLD): Ce n'est pas tant la réglementation qui pose problème, mais bien la question de savoir en quoi consiste une information suffisante. Suffit-il d'envoyer deux courriers au client? La ministre s'est déjà concertée avec les représentants du secteur bancaire en matière de protection du consommateur.

Initieel had ik echter het gevoel dat niet de regelgeving en de rondzendbrieven het probleem zijn. Vraag is echter wat men bedoelt met "voldoende concrete informatie voor de consument". Kan tweemaal een gewone brief versturen waarin deze regelgeving en de grondslag van blokkering wordt vermeld, beschouwd worden als voldoende informatie voor de consument? Omdat ik weet dat anti-witwaswetgevingen tot de bevoegdheid van de minister van Financiën behoort, heb ik deze concrete vraag aan de minister van Consumentenvragen gesteld omdat het niet de eerste keer is dat u met de banken rond de tafel gaat zitten om concrete problemen van consumenten te bespreken.

02.04 Minister Freya Van den Bossche: Ten eerste, al die concrete problemen belangen de consumenten aan en hebben ook meestal betrekking op de wet op de handelspraktijken, waarvoor ik exclusief bevoegd ben.

02.04 Freya Van den Bossche, ministre: Tout dépend du contenu exact des courriers envoyés par les banques aux clients. Il suffit que la base légale et les sanctions éventuelles y soient clairement précisées.

Ten tweede, het hangt er maar van af wat er in die brief staat, natuurlijk. Is een brief voldoende? Dat hangt ervan af of er in die brief heel duidelijk staat wat de betrokkenen moeten weten: ze zijn verplicht zich te identificeren, waarom en wat de gevolgen zijn als ze dat niet doen. Als die drie punten duidelijk in de brief vermeld worden, is die inderdaad voldoende. Staan die er niet in, dan lijkt die brief mij onvoldoende. Als u wilt dat het wordt onderzocht, kan de administratie dat voor u doen. Ik kan u echter niet in abstracto zeggen of een brief voldoende is om over te gaan tot het blokkeren van rekeningen. Daarvoor moet ik de brief zelf zien.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De bespreking van de vragen en interpellaties eindigt om 14.28 uur.
La discussion des questions et interpellations se termine à 14.28 heures.*